

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, Štúrova č. 2, 812 85 Bratislava, V právnej veci navrhovateľky **S. a. s.**, so sídlom v B., S., proti odporcom 1/ **Mgr. A. H. D.O.** 2/ **M. H.** bytom tamtiež, 3/ **Ing. M. O. X. D.**, zast. JUDr. F. K. advokátom, Advokátska kancelária, R. D., 4/ **Ing. P. M.** posledne bytom M., X. B., v dovol. konaní zast. JUDr. J. S., advokát, Advokátska kancelária, Č., X. B., v konaní **o zaplatenie 649 110,--Sk a prísl.**, proti rozsudku Okresného súdu v Dolnom Kubíne z 23. septembra 2002 č. k. 1Cb 264/99 – 139 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo 6. novembra 2003 č. k. 20 Cob 204/03 – 178, podaného dňa 15. februára 2005 pod č. VI/2 Pz 55/05 – 37, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu v Dolnom Kubíne z 23. septembra 2002 č. k. 1Cb 264/99 – 139 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo 6. novembra 2003 č. k. 20 Cob 204/03 -178 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu v Dolnom Kubíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu na podanie mimoriadneho dovolania žalovaného 4/ Ing. P. M., zast. JUDr. J. S., advokátom, Advokátska kancelária, Č., X. B. podal proti rozsudkom uvedeným vo výroku mimoriadne dovolanie. Jeho podstatným dôvodom bolo, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f OSP a to, že účastníkovi konania postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Tejto vady sa súd mal dopustiť tým, že so žalovaným v 4/ rade pojednával v jeho neprítomnosti, ustanovili mu opatrovníčku (§ 29 ods. 2 OSP), aj keď jeho adresa bola

známa, aj to, že Ing. M. sa od roku 1997 zdržuje na adrese X., W., N. A.. Mimoriadne dovolanie generálny prokurátor doručil Najvyššiemu súdu SR dňa 16. 02. 2005, pripojil k nemu fotokópiu spisu a na dotaz oznámil, že spisy Okresného súdu v Dolnom Kubíne sp. zn. 1Cb 264/99, ich originál sa nachádza na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 20 Cob 15/05 a Krajský súd v Žiline po opakovanej žiadosti (č.l. 217, 218 spisov) požadovaný spisový materiál nezapožičal z dôvodu, že ide o neskončenú vec (č. l. 221 spisov).

Dovolací súd skúmal vady konania s tým, že mimoriadne dovolanie môže prejednať len vtedy ak sú splnené podmienky pre také konanie, konkrétne, že spor v dvojinštansnom konaní je právoplatne skončený (čo z kópie spisu nebolo možné zistiť), konanie nemá vady alebo ide o vady odstrániteľné, po ich odstránení, inak konanie zastaví (§ 103, § 104 ods. 2 v spojení s § 243c a § 243i ods. 2 OSP).

Krajský súd v Žiline predmetnú vec v odvolacom konaní skončil uznesením z 15. marca 2005 č. k. 20 Cob 15/05 - 219 a to tak, že odvolanie odvolateľa odmietol, čím na právoplatnosť napadnutého rozhodnutia toto uznesenie nemalo vplyv. To však z predložených materiálov nebolo možné zistiť.

Ústavný súd v Košiciach svojím nálezom z 13. júla 2006 č. k. II. US 63/06-38 uznesenie z 26. júla 2005 sp. zn. 2MObdo 4/05, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie zastavil, pretože videl v tom porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 4/05 z 26. júla 2005 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Následne Generálna prokuratúra SR pripojila k svojim spisom prvopis súdnych spisov, z ktorých dovolací súd zistil, že Okresný súd v Dolnom Kubíne uznesením sp. zn. 1 Cb 264/99 – 123 zo 07. marca 2002 ustanovil podľa § 29 ods. 2 OSP Ing. P. M. bytom M., B., opatrovníka na jeho zastupovanie – súdnu tajomníčku Okresného súdu v Dolnom Kubíne pani H. G. Predmetné rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť 11. apríla 2002. Súd potrebu ustanovenia opatrovníka odôvodnil tým, že písomnosti zasielané súdom nie je možné odporcovi v rade 4) doručiť na adresu M., B., pretože tento sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava, jeho terajší pobyt nie je známy a taktiež nie je známa jeho prípadná adresa v cudzine.

Zo spisového materiálu Okresného súdu v Dolnom Kubíne sp. zn. 1 Cb 264/99 vyplynulo, že predseda senátu opatrovníka účastníkovi konania ustanovil pred posledným

pojednávám vo veci samej. Ustanoveniu opatrovníka predchádzal iba jeden pokus predsedu senátu doručiť účastníkovi v rade 4) uznesenie Okresného súdu v Dolnom Kubíne zo 14. februára 2001 sp. zn. 1 Cb 264/99-58 o ustanovení znalca na adresu jeho trvalého pobytu v Slovenskej republike, a to napriek vedomosti o mieste pobytu v cudzine. Prvostupňový súd sa po vrátení zásielky nepokúsil doručovať rozhodnutie na žalovaným udanú adresu jeho pobytu v cudzine. Z dikcie stanovenia § 29 ods. 2 OSP vyplýva, že súd má možnosť ustanoviť opatrovníka za predpokladu, že pobyt účastníka konania nie je známy a nepodarilo sa doručiť písomnosť na známu adresu v cudzine. K ustanoveniu opatrovníka iba za účelom doručenia písomnosti je potrebné uviesť, že tomuto musí predchádzať dôsledné šetrenie naplnenia zákonom vyžadovaných predpokladov pre uvedený postup, čo v konkrétnom prípade súdy nerešpektovali.

Rozhodnutia prvostupňového súdu (uznesenie zo 14. februára 2001 č. k. 1Cb 264/99-58 o ustanovení znalca, uznesenie z 26. júna 2001 sp. zn. 1 Cb 264/99-97 o priznaní odmeny a hotových výdavkov znalcovi za podanie znaleckého posudku) a ani znalecký posudok z 20. mája 2001 č. 29/2001 neboli odporcovi v rade 4) súdom doručované do cudziny napriek skutočnosti, že súdu bola známa adresa jeho pobytu v cudzine. Navyiac prvostupňový súd nemal preukázané v čase ustanovenia opatrovníka odporcovi v rade 4), že tento sa na území Slovenskej republiky v rozmedzí od 06. mája 2001 až do 07. marca 2002 nezdržoval. S poukazom na uvedené, preto nebolo dôvodné doručovanie predvolania na pojednávanie konané 23. septembra 2002 pred Okresným súdom v Dolnom Kubíne iba opatrovníkovi – súdnej tajomníčke, keďže je možné predpokladať, že predvolanie na pojednávanie bolo možné odporcovi v rade 4) doručiť na ním uvedenú adresu v A.. Účastníkovi občianskeho súdneho konania, ktorý sa zdržuje v cudzine, možno ustanoviť opatrovníka podľa § 29 ods. 2 OSP len vtedy, ak opatrenia vykonané k zisteniu jeho adresy zostali bezvýsledné, resp. na adresu takto zistenú nie je možné doručiť, alebo doručiť písomnosti je možné len s ťažko prekonateľnými prekážkami. Uvedené skutočnosti však musia byť v konaní riadne preukázané a to listinnými dôkazmi preukazujúcimi snahu súdu o doručovanie písomností na známu adresu v cudzine, resp. preukazujúcimi bezúspešne zisťovanie adresy účastníka konania v cudzine. V predmetnom spisovom materiáli Okresného údu v Dolnom Kubíne sp. zn. 1 Cb 264/99 absentovali také dôkazy, ktoré by potvrdili čo len minimálnu snahu

prvostupňového súdu doručovať účastníkovi konania v rade 4) na ním uvedenú adresu v cudzine.

Obdobne i Krajský súd v Žiline predvolanie na pojednávanie doručoval iba na adresu odporcu v rade 4) v Slovenskej republike a nie na známu adresu v cudzine.

Konajúce súdy vyššie uvedeným spôsobom nepostupovali, znemožnili účastníkovi konania – odporcovi v 4) rade realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a k právnej stránke veci, čím mu odňali možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10 ods. 2, OSP), po zistení, že podmienky, pre podanie mimoriadneho dovolania boli splnené, prejednal napadnuté rozsudky v rozsahu v ktorom bol ich výrok napadnutý (§ 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je právom podané, preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a keďže aj rozhodnutie prvostupňového súdu trpí takými istými vadami, zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, veta po bodkočiarke, ods. 2 v spojení s § 243i ods. 2 OSP).

Právne dôvody generálneho súdu, ako sú uvedené v mimoriadnom dovolaní a zopakované v tomto rozhodnutí si dovolací súd osvojuje. Po odstránení väd konania (pripojení spisov) je preukázané, že svojím postupom súdy odňali odporcovi v rade 4) možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f, OSP).

V ďalšom konaní bude potrebné, aby prvostupňový súd, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie procesné vady, ktorých sa dopustil pri doručovaní svojich uznesení a vo veci znovu rozhodol.

Právny názor dovolacieho súdu je pre prvostupňový a odvolací súd záväzný, pričom tieto súdy rozhodnú aj o náhrade trov pôvodného aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. apríla 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.